

NUORISOTOIMEN STRATEGINEN PALVELUSOPIMUS(SPS)

1. Sopijatahot

Kaupunginhallitus on 17.10.2005 § 752 päättänyt siirtymisestä sopimusohjaukseen. Poliittiset ryhmät ovat solmineet Ryhmien välisen sopimuksen valtuustokaudelle 2009 – 2012 (Kv 16.2.2009 § 55). Ko. sopimuksen kohdassa 5. Hyvä hallinto on kirjattu seuraavasti: ”Palvelutoimen ja osaamistoimen sektoreilla toimitaan sopimusohjausjärjestelmän mukaisesti ja valmistaudutaan aitoon tilaaja-tuottajamalliin.” Kaupunginvaltuusto on hyväksynyt lisäksi Turku –sopimuksen ohjelmat, joista Asukkaiden hyvinvointiohjelma 2009-2013:n (kv 28.9.2009 § 206) osa Lasten ja nuorten ohjelma sisältää eniten nuorisotoimea koskevia kohtia.

Nuorisotyön strategisen palvelusopimuksen solmivat kaupunginhallitus ja nuorisolautakunta. Nuorisotoimen puolesta sopimuksen allekirjoittavat nuorisolautakunnan puheenjohtaja, varapuheenjohtaja nuorisotoimenjohtaja.

2. Sopimuksen tarkoitus

Nuorisotoimen strategisen palvelusopimuksen tarkoitus on ohjata kaupunkitasolla Turun kaupungin nuorisotyötä yhteisesti sovittavaan suuntaan ottaen huomioon nuorisotoimen vision, toiminta-ajatuksen, toimintaa ohjaavat lait ja valtakunnan tason linjaukset, ryhmien välisen sopimuksen sekä kaupungille hyväksytyt ohjelmat.

3. Yleiskuvaus nuorisotyön tavoitteista ja sen sisällöstä

Nuorisotyö ja -politiikka kuuluvat nuorisolain (72/2006, muutos 693/2010) 7 §:n mukaan kunnan tehtäviin. Toteuttamisesta vastaavat kunnat, nuorisoyhdistykset ja muut nuorisotyötä tekevät järjestöt. Laissa nuorisotyön tavoitteiksi määritellään nuoren oman ajan käyttöön kohdistuva aktiivinen kansalaisuus, sosiaalinen vahvistaminen sekä nuoren itsenäistymisen tukeminen. Kunnan nuorisotyöhön ja –politiikkaan sisältyvät nuorten kasvatuksellinen ohjaus, toimintatilat ja harrastusmahdollisuudet, tieto- ja neuvontapalvelut, nuorisoyhdistyksien ja muiden nuorisoryhmien tuki, liikunnallinen, kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta, nuorten ympäristökasvatus sekä tarvittaessa nuorten työpajapalvelut ja etsivä nuorisotyö. Lain 8 §:n mukaan nuorille tulee järjestää mahdollisuus paikallista ja alueellista nuorisotyötä ja –politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria tulee kuulla heitä koskevissa asioissa. Laissa mainittu nuorisopolitiikan kehittämisohjelma sisältää valtakunnalliset nuorisopolitiittiset tavoitteet sekä kuntien nuorisopolitiikan suuntaviivat.

Lastensuojelulain (417/2007) mukaan ehkäisevää lastensuojelua on myös kunnan muiden palvelujen piirissä esim. nuorisotyössä annettava erityinen tuki silloin, kun lapsi tai perhe ei ole lastensuojelun asiakkaana.

Laki perusopetuslain muuttamisesta (1136/2003) mukaisessa Aamu- ja iltapäivätoiminnassa tavoitteena on tukea kodin ja koulun kasvatustyötä sekä lapsen tunne-elämän kehitystä ja eettistä kasvua. Toiminnan tulee edistää lapsen hyvinvointia ja tasa-arvoisuutta yhteiskunnassa sekä ennaltaehkäistä syrjäytymistä ja lisätä osallisuutta.

4. Nuorisotoimen palvelujen visio, toiminta-ajatus ja tavoitteet

Toiminta-ajatus: *Lasten ja nuorten myönteisen kasvun tukeminen*

Visio: *Turku on lapselle paras paikka kasvaa ja toteuttaa unelmia*

Nuorisotyön toimintaympäristön muutokset

Muutokset lasten ja nuorten elinoloissa (mm. köyhyyden lisääntyminen, palvelujen ulkopuolelle jääminen, koulutus- tai työpaikan puuttuminen)

- Lapsiköyhyys lähes kolminkertaistunut vv. 1990–2009; vuonna 1990 eli 9 % 0-17-vuotiaista pienituloisessa perheessä, vuonna 2009 oli osuus 13,2 % (pienituloisuus= tulot alle 60 % mediaanituloista) (Lähde: Poliitiikkaohjelmien loppuraportti. Vaalikausi 2007–2011. Valtioneuvoston kanslian julkaisusarja 6 / 2011).

- Köyhyyden vaikutuksia lapsiin: lapsen sosiaalinen elinpiiri kapenee harrastusten ja muun osallistumisen (esim. koulujen retket, syntymäpäivät) pakollisen vähentämisen vuoksi, mahdolliset vaikutukset itsetuntoon, kaveripiiriin. Vanhemmuus ja perheilmapiiri heikkenevät vaikuttaen epäsuorasti lapsiin. (Lähde: Akatemian tutkijatohtori Mia Hakovirta: "Laps' köyhä Suomen" Turun lapsi- ja nuorisotutkimuskeskuksen seminaarissa "Lapset ja lama", 24.11.2009, www.utu.fi/cyri/seminaarit/puheenvuoroja/hakovirta.pdf).
- Köyhyys on muuttunut suomalaisissa lapsiperheissä yhä pysyvämmäksi tilaksi, kun se aikaisemmin oli tilannekohtaista ja tilapäistä (Turun Sanomat 6.12.2009).
- Nuoret työmarkkinoiden ja opiskelun ulkopuolella – tilastotutkimuksen (TEM 12/2011) mukaan peruskoulun jälkeinen koulutus vähentää ulkopuoliseksi tai työttömäksi joutumisen riskejä selvästi. Työpaja-toiminta ja etsivä nuorisotyö ovat tavoittaneet syrjäytyneitä nuoria hyvin.
- helmikuussa 2011 Turussa alle 25 –vuotiaita työttömiä 1852 (kaksinkertainen määrä verrattuna vuoteen 2008),
- nuorisolain 7 § mm:
 - "kunnassa on oltava monialaisen yhteistyön suunnittelua ja kehittämistä varten nuorten ohjaus- ja palveluverkosto.
 - etsivän työn tehtävänä on tavoittaa tuen tarpeessa oleva nuori ja auttaa hänet sellaisten palvelujen ja tuen piiriin, joilla edistetään hänen kasvuaan ja itsenäistymistään sekä pääsyään koulutukseen ja työelämään.
- nuorisolain 8 §: "Nuorille tulee järjestää mahdollisuus osallistua paikallista nuorisotyötä ja –politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa."

Opetus- ja kulttuuriministeriön toimeksiannosta on kehitetty lasten ja nuorten hyvinvoinnin kansalliset indikaattorit, joiden avulla tulevana vuosina arvioidaan lapsi- ja nuorisopolitiittisen ohjelman toteutuminen. Myös kuntia ohjeistetaan julkistamaan tietoja kunnan lapsi- ja nuorisoväestön hyvinvoinnin tilasta ja kehityksestä sekä niihin liittyvistä strategisista suunnitelmista.

Aamu- ja iltapäivätoiminnan palvelujen jatkumisen turvaaminen

- aamu- ja iltapäivätoiminnan palveluntuottajien avustusten tarkistaminen ajan tasalle.

Kohderyhmä

Nuorisotoimen pääkohderyhmän, 7-18-vuotiaiden, määrä pysyy asukastilastojen mukaan nykyisellä tasolla n. 19.000:ssa. Nuorisolain määrittelemän kohderyhmän, 0-28-vuotiaiden, määrä Turussa v.2010 oli 63.062.

Ryhmien välisen sopimuksen keskeisiä haasteita nuorisotoimelle

Kaupunkitason ohjelmat tavoitteista ja/toimenpiteistä nuorisotoimelle asettavat haasteita mm. seuraavat kohdat:

Asukkaiden hyvinvointiohjelma 2009–2013:

- Lasten ja nuorten osallisuuteen ja kuulemiseen liittyvät toimenpiteet ,
- Turku tukee lasten ja nuorten kasvua ja vanhempien kasvatustehtävää, j
- Lasten ja nuorten palvelut mahdollistavat tasaveroiset kasvuedellytykset.

- Lasten ja nuorten hyvinvointiohjelma

- Kaupungin järjestämällä palveluilla on suuri vaikutus lasten, nuorten ja perheiden hyvinvointiin. 1990-luvun alun jälkeen tehdyt julkisten palvelujen leikkaukset ovat heikentäneet lasten ja lapsiperheiden palveluja tuntuvasti. Erityisesti on vähentynyt ennaltaehkäisevä työ. Erityistä tukea tarvitsevien lasten tukitoimenpiteistä on selkeästi ollut pulaa.
- Nuorten matalan kynnyksen tuen kehittäminen.

Talousohjelma:

Avustusjärjestelmää kehitetään, tavoitteena tuotantotapojen yhtenäistäminen ja päällekkäisten töiden purkaminen, henkilöstötarpeen vähentäminen ja avustusmäärärahojen tarkempi seuranta. Kehittämiseen liittyy olennaisesti prosessien tarkastelun ohella myös tietojärjestelmän kehittäminen

Henkilöstöohjelma 2010–2013: Nuorisosiainkeskuksen organisaation kehittämällä haetaan toimintarakennetta, joka toteuttaa henkilöstöohjelmaan kirjattuja päätavoitteita "Henkilöstön osaamisen varmistaminen ja tukeminen" sekä "Työssään viihtyvä, motivoitunut henkilöstö ja hyvinvoiva työyhteisö". Ohjelmassa todetaan: "Muuttuva työelämä edellyttää työilmapiiriin ja työhyvinvointiin vaikuttavien asioiden kehittämistä yhdessä henkilöstön kanssa ... Organisaation rakenne, oikeudenmukainen toiminta, arvostuksen osoittaminen ja työn mielekkyys ovat tärkeimpiä hyvinvoinnin edellytyksiä työssä." Nykyinen organisaatorakenne ei ole ajanmukainen. Yhdessä henkilöstön edustajien kanssa

työstetään organisaatiomallia, joka kykenee reagoimaan joustavasti, ja lyhyelläkin aikavälillä palvelutarpeissa tapahtuviin muutoksiin, sekä hyödyntämään paremmin henkilöstön monipuolista osaamista.

Turun kaupungin tilaohjelma 2011–2013: Suunniteltu luopuminen kahdesta nuorisoleirialueesta toteutetaan ohjelman asiakaslähtöisen palveluiden järjestämisen sekä tilojen vajaakäytön minimoimisen periaatteita. Alueiden kiinteiden ja juoksevien kustannusten sekä henkilötyövoimaan sidotut resurssit kohdennetaan sinne, missä kysyntä on suurempaa ja asiakaslähtöisen palvelun järjestäminen voidaan saattaa aiempaa paremmalle tasolle.

Keskeiset kehittämistoimenpiteet

- Kehitetään monipuolisia ja virikkeellisiä palveluita, joiden tavoitteina ovat luovuus, elämyksellisyys, lapsi- ja perhelähtöisyys, yhteisöllisyys, avoimuus sekä monikulttuurisuus ja ekologisuus .
- Virikkeellisten maksuttomien ja/tai edullisten vapaa-ajanviettomahdollisuuksien turvaaminen
- Erityistä tukea tarvitsevien nuorten ohjaaminen oikeaan palveluun
- Nuorten osallistumisen ja kuulemisen varmistaminen
- Uusi organisaatio huomioi aiempaa paremmin asiakastarpeet, tukee sopimusohjausmalliin siirtymistä sekä parantaa toiminnan tehokkuutta ja resurssien kohdentamista

5. Nuorisotoimen ydinprosessit ja palvelukokonaisuudet

Nuorisotoimen kaksi ydinprosessia ovat

- Lasten ja nuorten kasvun tukeminen, sekä
- Nuorten aikuisuuden vahvistaminen.

Nuorisotoimen sisällöntuotannon tavoitteena on esim., että monipuolisia nuorten vapaa-ajanpalveluja suunnitellaan ottaen huomioon nuorten omaehtoinen toiminta, nuorten kasvatuksellinen ohjaus sekä kulttuurinen, monikulttuurinen, kansainvälinen ja liikunnallinen nuorisotyö.

Nuorisotoimen palvelutuotannon tavoitteena on mm., että eri puolilla Turkua on helposti saavutettavia nuorten vapaa-ajan palveluja, jotka voidaan toteuttaa nuorisotaloilla, kouluissa, yhteistoimintatiloissa ja nuorten kokoontumispaikoilla,

Tukipalvelut ja hallinto sekä viestinnän ja markkinoinnin tiimi mahdollistavat sisällöntuotannon ja palveluverkostojen keskittymisen varsinaiseen toimintaansa.

Palvelukokonaisuudet ovat :

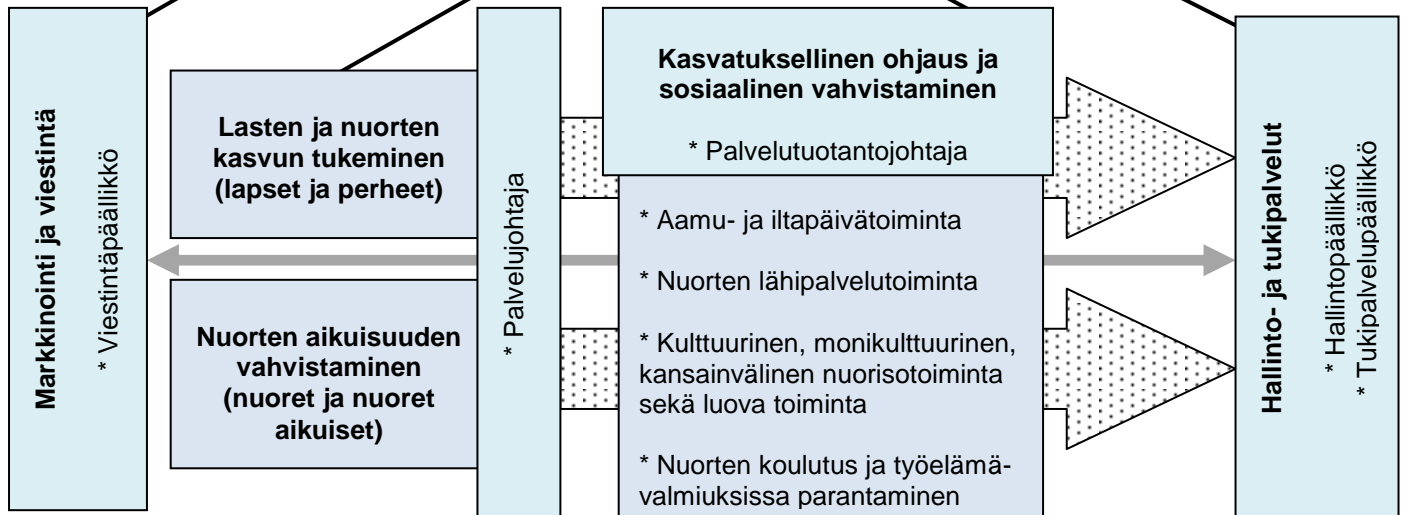
- Aamu- ja iltapäivätoiminta
- Nuorten lähipalvelutoiminta
- Kulttuurinen, kansainvälinen ja monikulttuurinen nuorisotoiminta sekä luova toiminta
- Nuorten koulutus- ja työelämävalmiuksien parantaminen.

6. Organisaatio

Nuorisotoimen organisaatiossa nuorisotoimenjohtajan alaisuudessa ovat vastualueiden viisi johtaja: tilaajapäällikkö (asiakkaiden tarpeiden tunnistaminen ja kuvaaminen, ennakointi ja nopea reagointi tarpeiden muutoksiin ja toiminnan kehittäminen), palvelupäällikkö (toiminnallinen ja taloudellinen vastuu ydintoiminnasta ja palvelukokonaisuuksien johtajien esimies), viestintäpäällikkö (viestinnän ja markkinoinnin suunnittelu ja johtaminen sekä kohderyhmien osallistaminen ja kuuleminen), hallintopäällikkö (toimintaa tukevien hallintopalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti) ja tukipalvelupäällikkö (toimintaa tukevien tukipalvelujen tuottaminen kustannustehokkaasti).

NUORISOLAUTAKUNTA

NUORISOTOIMENJOHTAJA

7. Talousarvio 2012

Käyttötalousosa

Menot 10 871 207
Tulot 1 165 146

Netto 9 706 061

Käyttöomaisuushankinnat

Menot 180 000
Tulot 72 000

Netto 108 000

8. Tavoitetasot

KAUPUNGINVALTUUSTON SITOVIKSI VAHVISTAMAT TAVOITTEET JA MITTARIT

ASUKKAIDEN HYVINVOINTIOHJELMAN TOTEUTUMISEN SEURANTAMITTARIT

Lasten ja nuorten ohjelma

Turusta parempi kasvukaupunki

Turku tukee lasten ja nuorten kasvua ja vanhempien kasvatustehtävää ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä ja riittäväillä peruspalveluilla

Lasten ja nuorten mahdollistavat tasaveroiset kasvuedellytykset

Mittari	Mittarin arvo		
	2009	2010	2013
Lasten ja nuorten koettu hyvinvointi	Lähtöarvo: 85 % kokee voivansa hyvin	Kysely tehdään v. 2011	Tavoite nouseva kyselyssä 2011
Häiriöpalvelumenot €	52 765 258 € (Tp 2008) alle 25v	Saadaan syksyllä 2011	Osuus kustannuksista ei kasva
Nuorten matalan kynnyksen tuen kehittäminen	Kehittäminen käynnistetty	Nuorisoasiainkeskuksella on nuorten työpaja Fendari (139 uutta asiakasta v. 2010) sekä palvelupiste Ohjaamo (130 uutta asiakasta v. 2010)	Toimintamalli käytössä

Työikäisten ohjelma			
Turussa tavaksi terveet elämäntavat			
Työikäisen väestön hyvinvointia edistetään ehkäisevillä palveluilla ja estämällä hyvinvointipuutteiden kasautuminen			
Luodaan rakenteet hyvinvoinnin edistämiseksi ja terveyserojen kaventamiseksi			
Mittari	Mittarin arvo		
	2009	2010	2013
Väestön elämän laatu ent. Väestön koettu hyvinvointi (ATH=alueellinen terveys ja hyvinvointikysely)	Perustieto saadaan 2010 syksyllä	55,7	Koettu hyvinvointi lisääntyy
Hyvinvointierojen kaventuminen eri väestöryhmien välillä; uusi mittari	Perustieto saadaan 2010 syksyllä	13,9	Hyvinvointierot supistuvat

KAUPUNGINVALTUUSTOLLE TIEDOKSI ANNETTAVA OSUUS

Tulostavoitteet/kehittämistoimenpiteet	Tavoitearvo			
	TAE 2012	TS 2013	TS 2014	TS 2015
Asukkaiden hyvinvointiohjelma				
1) Tavoite/kehittämistoimenpide				
Eriyistä tukea tarvitsevien nuorten ohjaaminen oikeaan palveluun (”Nuorten matalan kynnyksen tuen kehittäminen”)				
Mittari, jolla tavoitteen tai kehittämistoimenpiteen toteutumista voidaan seurata	170	170	170	170
1. Ohjaamon uudet asiakkaat / vuosi	240	240	240	240
2. Etsivän nuorisotyön tavoittamat nuoret / vuosi				
2) Tavoite/kehittämistoimenpide				
Virikkeellisten maksuttomien ja/tai edullisten vapaa-ajanviettomahdollisuuksien turvaaminen (”Turku tukee lasten ja nuorten kasvua ja vanhempien kasvatustehtävää ennalta ehkäisevillä toimenpiteillä ja riittäväillä peruspalveluilla”)				
Mittari, jolla tavoitteen tai kehittämistoimenpiteen toteutumista voidaan seurata	385.000	385.000	385.000	385.000
Kokonaisasiakasmäärä (=nuorisotoimen eri palveluita / palvelumuotoja käyttäneiden määrä)				

Henkilöstöohjelma				
<p>3) Tavoite/kehittämistoimenpide Uusi organisaatio huomioi aiempaa paremmin asiakas- tarpeet, tukee sopimusohjausmalliin siirtymistä sekä parantaa toiminnan tehokkuutta ja resurssien kohdentami- sta ("Henkilöstön osaamisen varmistaminen ja tukeminen" sekä "Työssään viihtyvä, motivoitunut henkilöstö ja hy- vinvoiva työyhteisö")</p> <p>Mittari, jolla tavoitteen tai kehittämistoimenpiteen toteutumista voidaan seurata</p> <p>Uusi organisaatiomalli otetaan käyttöön v.2012</p> <p>Asiakaspalvelukysely järjestöjen edustajille syksyllä 2012</p>	Uusi orga- nisaatio toimii	Tulos pa- rempi kuin 2012, jos lähtötaso < 3,5	Tulos pa- rempi kuin 2012, jos lähtötaso < 3,5	Tulos pa- rempi kuin 2012, jos lähtötaso < 3,5
	Tulos (as- teikko 1-5) = lähtötaso			

Hallintokunnan kestävän kehityksen budjetointi, jota seurataan valtuuston tasolla					
Kaupungin yleinen tulostavoite/ Liikelaitoksen toimenpide, joka edistää kaupungin tulostavoitteen saavuttamista	Enn.	TAE	Taloussuunnitelmakauden tavoitearvot		
			2013	2014	2015
Kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen vähintään 30 % vähenemä / asukas v. 1990 tasosta vuoteen 2020 mennessä ja vähintään 20 % vähenemä kokonaispäästöissä	2011	2012			
Toimenpide: Kasvihuonepäästö- vähennyssuunnitelmien toteutuminen 1) Suunnitelma valmistunut/päivitetty	Toteutetaan, mikäli saadaan ohjeistus	Suunnitelma valmistunut	Suunnitelma valmistunut	Suunnitelma päivitetty	Suunnitelma valmistunut
2) Toimenpiteet teemoittain käynnistetty/toteutunut (kpl)					
<ul style="list-style-type: none"> Energia <p>Koulutusta henkilökunnalle energiatehokkuudesta, kun kasvihuonepäästövähenyysuunnitelma on valmistunut</p>		1 tilaisuus	Lisätään aiheeksi uusien työntekijöiden asiaan perehdyttämiseen (tilaisuuksia 2*v)	Uusien työntekijöiden perehdyttämisen yhteydessä (2*v)	Uusien työntekijöiden perehdyttämisen yhteydessä (2*v)
<ul style="list-style-type: none"> Toimintakulttuuri <p>Kestävän kehityksen työryhmän vuodesta 2004 alkanut toiminta jatkuu</p> <p>Ekotukihenkilö tekee työtään tunnetuksi hallintokunnassa.</p> <p>Lasten ja nuorten kanssa työskentelevät soveltavat monipuolisesti ympäristökasvatuksen menetelmiä kasvatusyössään (esim. tapahtumat, tempaukset, kierrätysmateriaalien käyttö)</p>	Kyllä	Kyllä	Arvioidaan ryhmän tarve / tehtävät suhteessa ekotukihenkilötoimintaan		
		Kyllä	Kyllä		
	toteutuu > raportointi	toteutuu > raportointi	toteutuu > raportointi	toteutuu > raportointi	toteutuu > raportointi
Toimenpide: Lisätään ekotukihenkilöiden määrää Uudet koulutetut ekotukihenkilöt / ekotukihenkilöt yhteensä	1	1 / 2	- / 2	- / 2	- / 2

Toimenpide: Ehkäistään lasten ja nuorten syrjäytymistä Kaikki nuorisotoimen työ on lapsiin ja nuoriin kohdistuvaa ennaltaehkäisevää työtä.					

Työvoima

	2010 (toteuma)	2011 (ennuste)	2012	2013	2014	2015
Työvoiman käyttö (henkilötyövuosina, ilman työllistettyjä ja harjoittelijoita)	154,9	162,4	160	158	156	154
Eläkkeellelähtöennuste	1	3	1	1	2	2
Palkkamenojen kehitys (tiliryhmä 400)	4.469.435	4 919830	5 000 000	5 135.777	5 219 000	5 393 000
Sairauspoissaolojen määrä (sairauspoissaolo %)	3,55	4,6	4,2	4,1	4,0	4,0
Työtapaturmat (tapaturmapoissaolo %)	0,23	0,01	0,01	0,01	0,01	0,01
Varhemaksut	46.820	38.609	28.000	28.000	28.000	28.000

Kunta 10- mittarit, tulokset vuosina 2010, 2012 ja 2014	2010	TA 2011	TS 2012	TS 2013	TS 2014	TS 2015
Työnantajan suositteluinen (suosittelee %)	57,43	x	58	x	58	x
Päätöksenteon oikeudenmukaisuus	2,71	x	3	x	3	x
Kehityskeskustelujen käyminen (kyllä %)	84,85	x	84,85	x	84,85	x
Työpaikan ilmapiiri	3,6	x	3,6	x	3,6	x

Turussa . . .

Kaupunginhallituksen puolesta

Minna Arve
kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Maija Kyttä
palvelutoimen apulaiskaupunginjohtaja

Nuorisolautakunnan puolesta

Maija Niskala
puheenjohtaja

Ahmed Al Chibib
varapuheenjohtaja

Annina Lehtiö-Vainio
nuorisotoimenjohtaja